

РАДЯНСЬКІЙ АРМІЇ 45 РОКІВ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, єДНАЙТЕСЯ!

Широко і урочисто відзначає радянський народ 45-річчя наших доблесних Збройних Сил. Радянська Армія — ровесниця Великого Жовтня, вона народилась в буреві роки революції і громадянської війни.

В. І. Ленін, Комуністична партія — творці і керівники Радянської Армії, її чуйні вихователі. В. І. Ленін — творець армії нового типу, великий пролетарський стратег і полководець, організатор великих перемог на фронтах громадянської війни.

Війна — це оцінка всіх сил

країни. Період громадянської війни показав, якою силою стає народ, його Армія, коли очолює її вивірена і загартована в боях партія комуністів. Комуністична партія на чолі з В. І. Леніним в роки становлення молодої Радянської республіки об'єднала нашу

країну в єдиний бойовий воєнний табір. Майже половина всіх членів партії були на передньому краї боротьби, із зброєю в руках, особистим прикладом, запаливали бійців на перемогу, кували перемогу.

Кров героїв тих сурових днів билася і в серцях героїв Великої Вітчизняної війни. За прикладом своїх батьків і старших братів воїни нещадно громили лютого ворога. Традиції, народжені в пороховому диму громадянської війни, жили і умножувались в боях з гітлерівськими полчищами.

Немало вчених, студентів, працівників нашого університету боролись в рядах Радянської Армії в роки Вітчизняної війни.

Ці сурові і важкі роки незабутні. Назавжди в нашій пам'яті збережуться немеркнучі події тих грізних років, боїв, в яких безсмертною славою покрили себе радянські воїни-визволителі.

Вірні денінським заповітам, радянські Збройні Сили стоять на сторожі миру і безпеки, творчої праці радянського народу, що буде комунізм.

Ми гаряче вітаемо наші Збройні Сили і бажаємо їм нових успіхів в боротьбі за справу миру в усьому світі.

19 лютого у Великому актовому залі університету відбулася зустріч студентів і викладачів університету з кандидатом у депутати Верховної Ради УРСР Андрієм Саміловичем Малишком.

Від імені всієї громадськості університету поета вітав доц. П. Т. Маркушевський.

— Нещодавно в цьому багатолюдному залі нашого Одеського університету, славне старіччя якого незабаром відзначатимемо, ми назвали поета А. С. Малишка нашим кандидатом у депутати Верховної Ради УРСР, — говорить П. Т. Маркушевський.

— Назвали тому, що любимо, назвали тому, що віримо в поета-громадянина, людину-патріота, бійця Ленінської партії. Життя і поетична творчість Андрія Малишка нерозривно з'язані з нашим народом-трударем, з його заувітними думами-мріями.

Ми раді вітати дорогого гостя в нашому університеті!

На трибунах за один піднімаються доц. П. І. Воробей, проф. Д. Г. Елькін, студентки Т. Рудова, Н. Гладких. Вони вітають А. С. Малишка.

За наукою за кадри

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 5 (741).

Субота, 23 лютого, 1963 р.

Ціна 2 коп.

ЗУСТРІЧ З НАШИМ КАНДИДАТОМ

— Ми впевнені, — говорить проф. Д. Г. Елькін, — що голос нашого кандидата, голос поета А. С. Малишка зустрічимо в українському радянському парламенті так же пристрасно, як і в його прекрас-

— Я піднівся на трибуну, щоб від імені професорсько-викладацького складу університету заявити: «Ми від усього серця підтримуємо кандидатуру А. С. Малишка!»

З теплим словом про поета, його письменницьку та громадську діяльність виступають гости з Києва: поет М. С. Шеремет, Л. М. Колленко, М. І. Чабанівський.

З словом-відповіддю звертається до присутніх в залі поет А. С. Малишко:

— Дорогі друзі, дорогі мої товариши! Дозвольте мені від усіх українських письменників і від мене особисто передати вам ширій, людський привіт. Дуже глибоко схильований тією довірою і пошаною, яку виявили ви до мене, висуваючи кандидатом у депутати Верховної Ради УРСР. Я глибоко вдячний вам за це.

Про своє життя я не зможу все розповісти. Мое життя є лише однією невеличкою клітинкою великого життя українського народу...

Я ніколи не забуду, що шматок хліба мені дала революція. Я належу до того покоління, яке жило в 30-х роках, яке знає, що таке героїзм. Я пам'ятаю холодний гуртожиток, хліб, одержуваний на мій скромний студентський пайок, одну цигарку, розкурену вчоти рою.

Я пам'ятаю, той час, коли склав свою першу книжку віршів. Мені, ще молоденькому тоді хлопчику, хотілося взяти торбинку на плечі і йти світ за очі. Не хочу, щоб ще колись хтось з вас зазнав мук і страхіт, з'язаних з тюрами, з культом особи.

Я пам'ятаю і інший час. Наш народ піднівся на боротьбу з фашизмом. Всі ми пішли добровільцями на фронт і воювали...

Мілі мої друзі, я прожив півсторіччя. Багато писав. Я знаю, в мене є різні вірші. Є й такі, що сиротами пішли попідтинно. Пройшло 50 років, але мені здається, що я тільки переживаю молодість, що все написане — чернетка, над якою треба ще багато працювати.

Я пройшов половину своєї косарської ниви, яку засів народ. Він дав мені кусок і сказав: «По-живай». Мої коні промчали мене

половиною моого кленового мосту, а далеко попереду ще кладеться міст моєго життя.

Обіцяю вам жити вашими думами, переживаннями. Я завжди буду з вами, з вашими турботами. Я допоможу вам в усьому своєю піснею, своєю порадою.

На закінчення А. С. Малишко прочитав вірш «Покоління»:

Відгриміло, грозою
відблискало,
Розлилося в гаряче проміння
І над сивими обелісками
Молоде піднялось покоління;
Не маленьким, у кучерях,
хлопчиком,
Без наруги, зітхань і облуди,
Не затмнене чорним
окопчиком,

Не пробите свинцями
у груди;
Гордовите у мужності,
зрештою,
У піснях, у дерзаннях, у місіях,
Не залякане вночі арештами,
Не допитуване на комісіях,
Зелені, напружено
ключиться,

Не чекаючи фальшо-оваций,
І як треба помучитись —
мучиться,
без печаток і рекомендацій;
Покоління із краю отецького,
Голосами, як сурми у хмарі!
І від тяжкого сну

солоно-цького
Не лягають на душу кошмары...

Видно, інші, що повною
мірою
Брали муки, де серцю

згоріти,
Умираючи нічкою сірою,
Віддали йому віщі завіти.
І воно із батьками-вожатими,
Ненавидячи догми і тризни,
Наше поле зелене жатиме,
Доки й серце клекоче

Вітчизни.
І воно — на дорогах

на трасових,
Де шумлять музикальні тополі,
Дослухається мислив

Тарасових,
Виглядає Бетховена в полі!

Вулиця Садова, 5

У квартирах № 1—35 цього великого будинку група агітаторів філологічного факультету проводить роботу з виборцями. Всі агітатори працюють сумінно, з душою. Вже проведено ряд бесід безпосередньо в квартирах, а в агітпункті виборці прослухали кілька цікавих доповідей і лекцій, прочитаних висококваліфікованими спеціалістами — викладачами університету.

Агітатори Т. Т. Бевзенко, О. Б. Дорман, Н. П. Нікуліна, Л. Г. Хо-

лоденко під час бесід з виборцями торкаються питань, з'язаних з вихованням підростаючого покоління, з режимом для учнів, з літературою і мистецтвом.

Виборці часто звертаються до своїх агітаторів з проханням допомогти їм у різних справах, і агітатори намагаються по можливості задоволити просьби виборців. Так, агітатор Т. Т. Бевзенко допомагає виборцеві Ф. А. Єрмакові у справі одержання пенсії, агітатор Л. Б. Сашко — у справі переводу дочки тов. О. М. Дегтяр з денною школи в вечірню.

Зарах, коли почався найвідповідальніший період виборчої кампанії, агітатори особливо посилили роботу з виборцями свого будинку.

Старший агітатор
Л. І. СТЕПАНОК.

ШЛЯХ В НАУКУ

«Комунистом можна стати лише тоді, коли збагатиш свою пам'ять знанням всіх тих багатств, які виробило людство».

В. І. ЛЕНІН.

Ці слова Леніна, звернені до будівників комунізму, стали девізом Центрального студентського лекторію, який був відкритий в минулу суботу в нашому університеті.

Великий актовий зал. Багатьох подій свідок, місце зустрічі з поченними гостями університету, вченими і діячами мистецтва, артистами і ударниками комуністичної праці, поетами і народними депутатами — в цей день Великий актовий зал приймав представників двох поколінь: вчених і студентів. Натхненна бесіда студентів і вчених, здавалось, була передачею естафети науки на великому шляху до комунізму.

— Комунистична партія і Радянський уряд приділяють велику увагу розвитку науки в нашій країні, — говорить, відкриваючи лекторій, ректор університету проф. О. І. Юрженко. — Наша наука — найпередовіша в світі, наука миру і прогресу.

Великою турботою партії є виховання молодих наукових кадрів, яким належить завтрашній день нашої науки — науки комуністичного суспільства. Вчені нашого університету пишаються своєю зміною. Допитливий розум, кипуча

енергія молодості йде в науку. Наше завдання — створити умови для сприятливого їх розвитку.

Далі проф. О. І. Юрженко говорить про те, що уже в минулому 1963 році намічені конкретні шляхи і створені умови для виховання молодих кадрів вищої наукової кваліфікації. Це — робота на комунізм.

— Ми будемо робити все, — говорить, закінчуши свій виступ, ректор університету, — щоб студент зустрічався з вченими не лише на лекціях в аудиторії. Ділова дружба вчених і студентів повинна стати традицією в нашему університеті. Це допоможе готовувати студентів до творчості. Шлях в науку відкритий для молоді, тому що шлях в науку — це шлях до комунізму.

МІЙ ШЛЯХ В НАУКУ

На трибуні проф. Г. В. Ткаченко. Він говорить, що шлях до нау-

ки — це складний, багатогранний шлях. Диплом — це ще не наука. Університет готує спеціалістів високої кваліфікації, але це не все — вине лише відкриває двері до науки.

Які якості треба мати, щоб прийти до науки? Як треба вести себе, що треба робити?

По-перше, це велике захоплення науковою Пристрасть до науки. Лю-

дівчатам важко уявити собі, з якими труднощами доводилося прокладати шлях в науку нам, людям старшого покоління, що винишли із трудового народу! — говорить Назар Іванович.

— Тільки після закінчення освіти, коли людина могла в деякій мірі забезпечити себе матеріально, вона мала змогу поповнити пробіли в знаннях і рости в науковому відношенні.

Зовсім інша справа тепер. Перед нашою молоддю відкриті всі двері. Епоха комунізму кличе в загони будівників молодих ентузіастів, озброєних знаннями, вміннями, люблячих свою справу і відданіх Батьківщині. Радянська молодь — невичерпний резерв будівників комунізму в нашій країні.

КІСТКА, ЯКА «РОЗПОВІДАЄ»...

— Коли я ще був студентом, — розповідає проф. І. Я. Яцько, — мене зацікавило одне явище: як по одній кісточці, знайдений під час розкопок, можна судити про

тварин, які населяли колись ту чи іншу місцевість, по тварині — про ландшафт епохи. Це мене захопило і це стало справою багатьох років моєї праці. Я став геологом-палеонтологом.

Кілька років тому до нас в палеонтологічний кабінет принесли кістки.

— Де знайшли? — питаемо.

— В катакомбах, — відповідає. — Там їх багато.

Цими кістками зацікавилися вчені Москви, Ленінграда, чехословакські дослідники. Вивчення

ЗА ВИСОКУ КВАЛІФІКАЦІЮ СПЕЦІАЛІСТІВ

Стаття ленінградського автора історичної науки в грудні 1962 року в Москві була скликана Все-союзною нарада з питань поліпшення підготовки науково-педагогічних кадрів з історичних наук.

— Вгадані вище статті, який намагається представити установку на підвищення кваліфікації вузівських співробітників як «кампанію», «ажіотаж», невірні. Звичайно, не всі доценти зможуть стати докторами або професорами. Однак всі повинні підвищувати свою кваліфікацію, як це роблять радянські люди щоденно в усіх галузях суспільного виробництва і культури.

Справою часті кошного доцента повинна стати теоретична робота над великою темою. Така робота збагачує світогляд, сприяє викладацькій діяльності. І саме тоді, коли науковець значно просувається вперед в розробці своєї теми, йому необхідно відляко допомагати, давати відпустку для завершення роботи.

Тому ми вважаємо правильним заходи ректорату і партійної організації нашого університету, які ставлять перед науковими співробітниками завдання підвищувати свою кваліфікацію і допомагають тим, хто дійсно щось робить в цьому напрямку. Для прикладу, можу розповісти про свою роботу. Довгий час я не брався за велику тему. Вона визначилася лише в останні роки. І робота над нею просунулась трохи вперед після того, як мені була надана відпустка.

Важливо, щоб до оволодіння високою кваліфікацією активно готувалися молоді спеціалісти, коли у них є ще багато сил і завзяття. Іх робота в цьому напрямку носитиме загальнодержавний характер. Вузівські співробітники не можуть залишатися десь збоку, поза розвитком науки.

Доц. О. М. МЕЛІХОВ.

ВІДКРИТЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО СТУДЕНТСЬКОГО ЛЕКТОРІЮ ОДУ

цих кісток дало уявлення про рослинний світ на даній території в ту епоху, а добре знання рослинного світу дає можливість судити про природні багатства. Кістка «сказала», де лежать багатства.

— Наука славить і збагачує нашу Батьківщину, — говорить проф. І. Я. Яцько.

ЗНАТИ СВОЕ МІСЦЕ В НАУЦІ

На трибуні декан фізичного факультету доц. Д. І. Поліщук. Він говорить, що шлях в науку — це шлях безконечних пошуків.

— Я народився в радянський час і всім зобов'язаний радянській владі. Це наша школа навчила мене працювати і привела в науку. І я добре знаю, що можливості є, треба лише захотіти, — говорить Д. І. Поліщук.

— Але не забувайте, що культурна людина мусить бути всебічно розвиненою, щоб знайти своє місце в науці.

В заключному слові ректор університету проф. О. І. Юрженко закликав присутніх, а також всіх студентів університету відвідувати лекторій, бо він створений для них і допоможе їм знайти своє місце в науці.

Наприкінці відбувся концерт художньої самодіяльності університету.

Е. ГОГУНСЬКИЙ.

Фото М. Ключерова.

Увага!

НАСТУПНЕ ЗАНЯТТЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛЕКТОРІЮ ВІДБУДЕТЬСЯ 9 БЕРЕЗНЯ Ц. Р.
ДОЦ. Б. О. ШАЙКЕВИЧ ПРОЧИТАЄ ЛЕКЦІЮ «ПРО ПРАВДУ В МИСТЕЦТВІ» 1 ВІДБУДЕТЬСЯ ЗУСТРІЧ З УЧАСНИКАМИ ПРИОМУ ТВОРЧОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ КЕРІВНИКАМИ ПАРТІЇ ТА УРЯДУ.

ПАРТЗБОРИ УНІВЕРСИТЕТУ

20 лютого ц. р. відбулися відкриті партійні збори університету, на яких обговорювалося питання про підсумки навчально-виховної роботи за 1-е півріччя 1962—63 навчального року.

Матеріал про збори буде подано в наступному номері.

Рішення істориків-першокурсників

На початку II семестру студенти-першокурсники істфаку зібралися, щоб підвести підсумки першої сесії, поговорити про успіхи і недоліки.

На зборах виступили В. Баранов, В. Саранча, Я. Потеряйко. Вони з гордістю говорили про успіхи свого курсу, відзначали хороших студентів, засуджували поганіх. А такі знайшлися серед нас. Студенти М. Ісаєнко, Я. Пере-драй сесію склали ледве-ледве. Мало того, вони і на лекції не з'явилися в перші дні навчання.

Ці студенти, мабуть, мало задумувались над тим, для чого вони прийшли в університет. І правильно сказав Ф. М. Гудимович: «Вони, мабуть, не зрозуміли, куди потрапили».

Збори постановили: не пропускати без колективного обговорювання жодного навіть незначного випадку, спільними зусиллями допомагати відстаючим товаришам.

М. ІСАЙКО,
ст. I курсу істфаку.

З партзборів істфаку

В просторії 14 аудиторій — традиційному місці всіх факультетських зборів — зібрались викладачі і студенти.

Партійні збори присвячені підсумкам першого семестру 1962—1963 учбового року і завданням на другий семестр, відкрив секретар партюрою істфаку П. А. Некрасов. Слово для доповіді надається доцентами факультету доц. С. М. Ковбасюку.

Відзначивши, що семестр прошов в умовах великої політичної активності в країні, яке викликає бажанням тріудящих перетворити в життя генеральний накреслення ХХІ з'їзду КПРС, доповідач зупинився на тих питаннях, які поставлені перед викладачами і студентами факультетів суспільних наук Всесоюзним форумом істориків, що відбувся в 1962 році.

Перейшовши до характеристики учбового процесу, тов. Ковбасюк підкреслив, що викладачі факультету працюють до постійного удосконалення методики читання лекцій та їх якості, підвищують вимоги до студентів на практичних заняттях та семінарах.

Велику допомогу деканатові факультету в період навчання надавали партійна, комсомольська і профспілкова організації.

Далі доповідач переходить до характеристики підсумків сесії.

Явка студентів на екзамени була 100-процентна. Із 155 студентів факультету успішно склали сесію 151 студент, що становить 97,4 процента. 33 студенти склали сесію на «відмінно» (20 проц.), 57 — на «добре» (38 проц.). тобто 58 проц. студентів не мають задовільних оцінок.

Стопроцентна успішність на III і IV курсах. Але перше місце займають четверокурсники: у них по сесії лише одна задовільна оцінка, всі остальні — «відмінно» і «добре».

Серед відмінників доповідач відзначив студентів В. Саранчу, (I курс), В. Антонова, А. Микитенка (II курс), М. Скрипника, К. Ракуленко (III курс), В. Курохту, Г. Смоляр (IV курс), І. Устинова, О. Семенова (V курс) і ряд інших товаришів.

Торкнувшись роботи вечірнього відділу, С. М. Ковбасюк відзначив, що студенти першого курсу сумінно ставляться до навчання, регулярно відвідують лекції. Успішність на курсі 85 проц. На «відмінно» склали сесію тов. Герасименко, Кирилов, Шербина та інші.

Доповідач вказав на ті завдання, які треба вирішити колективом факультету в наступному семестрі.

В обговоренні доповіді взяли участь 12 чоловік.

Про підготовку до сесії, про труднощі і їх причини, про успіхи і невдачі говорили В. Саранча (I курс), В. Антонов (II курс), Б. Заболотний (III курс), Л. Вдовиченко (IV курс), Ю. Варбанець (V курс).

Про комсомольські дії, про змагання між курсами за право називатися передовим курсом по вихованню активних будівників комунізму розповів секретар комсомольського бюро факультету А. Рубан.

Доц. І. Д. Головко висловив задоволення роботою студентів III і IV курсів і зробив ряд критичних зауважень на адресу НСТ факультету.

Доц. О. М. Меліхов відзначив у своєму виступі, що в даний час робота над курсовими і дипломними основна для студентів. Тому кафедрам слід прослідкувати, щоб студенти успішно опрацювали обрані ними теми.

Доц. П. І. Карішковський зупинився на роботі студентів I курсу.

З заключним словом виступив доповідач.

Збори прийняли рішення, спрямовані на поліпшення учбового процесу.

О. ФЕДОРОВ.

Ми повернемося сюди влітку...

Ленінград. І одразу постають в уяві Невський і площа Страйків, Петропавлівська фортеця і «Мідний вершник», Ісаакієвський собор і пам'ятник Пушкіну... Мабуть, кожний, хто приїздить вперше до Ленінграда, розгублюється в перші хвилини. Куди піти? Може до Ермітажу з його численними колекціями або в Російський музей? Чи може відвідати будинок Пушкіна, квартиру Некрасова, або побувати на Чорній річці, де відбулася рокова дуель Пушкіна з Дантесям?

Ми побачили місто вчорашиє, сьогоднішнє і місто майбутнього. Його історію дуже влучно охарактеризували маленькі ленінградці: «На болоті рожденний, трижды крещений, трижды наражений, никем не побеждений».

Ленінград дорогий не тільки його жителям. Весь світ знає пам'ятні місця, де побував, працював чи виступав В. І. Ленін. Фінляндський вокзал, куди в квітні 1917 року приїхав Ілліч, броньовик, з якого він промовляв, будинок балерини Кшесінської і той балкон, з якого виступав В. І. Ленін.

Перед нами Смольний. Сюди таємо в жовтні 1917 року прибув Ілліч. Смольний став штабом революції. Тут вперше в історії людства було проголошено декрети про мир, про землю, про волю. Екскурсійний автобус мчить нас від Смольного на Виборзьку сторону. Це промисловий район Ле-

ЧУДОВИЙ ВІДПОЧИНOK

Під час канікул 35 студентів-відмінників і активістів університету побували в Москві. Серед них були і представники факультету іноземних мов: Д. Іванюк, В. Солов'йов та інші.

Вони відвідали Кремль, Мавзолей В. І. Леніна.

Музей, кінотеатри, театри, Палац спорту — це невеликий перелік того, що побачили студенти.

З новими силами і знаннями вони знову взялися за навчання.

А. МУЖАЛОВСЬКИЙ,
студент факультету
іноземних мов.

ніграда. Путилівський завод, завод «Металіст», завод точелектро-приладів і багато інших дають свою продукцію не тільки для СРСР, а й для багатьох країн світу. Саме в Ленінграді будується найпопулярніші в світі гідротурбіни для Красноярської та Братської ГЕС. А завтрашнє місто стане ще кращим, ще багатшим. За нього віддали своє життя сотні тисяч ленінградців, які в суворі дні блокади відважно захищали місто Леніна.

Пам'ятником вічної слави їм є Піскаревське меморіальне кладовище, увінчане бронзовою фігурою жінки з гілкою слави в простиagnutих руках, що символізує

образ Матері-Вітчизни.

Залишаючи Ленінград, ми привезли з собою незабутні враження від краси пейзажів Куїндžі, ліричної жіночості «Мадон» Рафаеля, майстерності російських архітекторів та скульпторів В. Стасова, Н. Єфімова, П. Свінцова і багато чудових спогадів про місто на островах. Тільки з маленькою частиною з того, що є в Ленінграді, ми змогли познайомитися за короткий час. Петергоф і Літній сад, парки і сквери міста залишили поза нашою увагою. Недавно, покидаючи місто, кожен

— Молодці! Чудові міроприємства! — вигукав любитель опери. Як-що як колективне відвідування театру опери та балету, призначено на 29 січня, обіцяло багато. Ще б пак! Ішла опера Рубінштейна «Демон». Головну партію виконував народний артист СРСР Дмитро Гнатюк!

М. ТУРАНСЬКА,
ст. IV курсу філфаку.

Любителів кіномистецтва, а їх немало, чекав сюрприз: планувалася зустріч з робітниками Одеської кіностудії. Багатьом хотілось взяти участь в обговоренні

кращих фільмів 1962 року. Інші пункти плану запрошували студентів на вечір відпочинку, присвячений закінченню зимової

— відірватися одівінка. Для того, щоб подивитися Брянські ліси, заводи, на виставки, в поїздку на Каховську ГЕС.

Навіть про мисливців не забули. Для них планувався колективний війзд на полювання.

Перспективи, нічого не скажеш, — захоплюючі.

І... РОЗЧАРУВАННЯ

— Скажіть, які з запланованих міроприємств виконані? — з таким питанням звертаємося до замісника секретаря комітету комсомолу університету В. Балана, протягуючи номер «ЗНК».

Спочатку він намагається пояснити галочками ті міроприємства, які не були виконані, але,

— Переконавшись, що їх кількість

— розпитують. Перед ними стоїть та- — признається:

— Можете писати, що майже всі вчитися, як знайти своє місце в заплановані міроприємства не вижитті. Студент для них не відійшов від

— А потім, мабуть, щоб перекона-

— Багато зустрічей, багато вратися в правильності зробленого

— жень, багато і нових сил для розвинення, він підкликав члена ко-

— боти в II семестрі. І тепер треба відповісти на

— лише розумно використати їх.

В. ЧАЛЕНКО,
студентка I курсу факультету
іноземних мов.

— А потім, мабуть, щоб перекона-

— Багато зустрічей, багато вратися в правильності зробленого

— жень, багато і нових сил для розвинення, він підкликав члена ко-

— боти в II семестрі. І тепер треба відповісти на

— лише розумно використати їх.

— Так, знов. Але екскурсія не

— відбулася, тому що не було лю-

ПЛАНІ І „ДІЛА“

ЗАХОПЛЮЮЧІ ПЕРСПЕКТИВИ

дней. Ніхто не прийшов... Член комітету В. Шевченко, яка відповідала за колективне відвідування театру опери та балету, на аналогічне питання В. Балана здивовано знизила плечима. Вона, по-перше, зовсім не знала, що її призначено відповідальною за проведення цього міроприємства. А, по-друге, якби її знала, то всерівно не змогла б організувати культпохід, тому що саме тоді складала останній іспит.

Деякі заплановані міроприємства, зокрема екскурсія по новобудовам Одеси і поїздка на Каховську ГЕС, не були проведені через відсутність транспорту. Інші — тому, що не зібралися студенти і т. п.

ДОДАТКОВЕ ІНТЕРВ'Ю

З редакції нам знову довелося потурбувати т. Балана. Подзвонили по телефону.

— Скажіть, будь ласка, цей план затверджувався комітетом? — запитуємо.

— Ні, план узгоджували з членами комітету 14 чи 15 січня, але не затверджували.

— А як же ви поясните той факт, що деякі товариші, які відповідали за проведення запланованих міроприємств, навіть не знали про це?

— Ви маєте на увазі В. Шевченко? Вона складала екзамен і не була присутня на засіданні комітету. А взагалі досить того, що план був складений і вивішений в коридорі, — закінчив В. Балан, явно не задоволений цією нечесною розмовою.

Нас дивує, що комітет комсомолу, який не раз доводив, що він може організувати відпочинок студентів, який завжди йде попереду всіх молодіжних починань, в даному випадку виявив таку нерозтропність.

Ми сподіваємося, що після нашої статті комсомольці зроблять для себе певні висновки. Нам здається, що в зв'язку з цим непогано було б розпочати на сторінках нашої газети розмову про комсомольські дії.

О. СЕМЕРІН.

ПРО ЛІНГВОСТАТИСТИКУ

«Цифри не управлюють языком, но они показывают, как управляет язык».

(Перефразування з Гете).

Сто років тому російський математик Буняковський говорив: «Необхідно складати повну статистику языка и ввести точную численную меру доверия к такой статистике».

Якщо до цього часу подібні ідеї не здійснювались, то тільки тому, що перед лінгвістами стояли більш важливі на той час завдання. Та зараз вже самі лінгвісти говорять: «Продолжать игнорировать числа при рассмотрении лингвистических явлений означало бы тормозить развитие языкоznания». (Марсель Коен, французький лінгвіст).

Статистики мови вимагає практика машинного перекладу і всі технічні додатки лінгвістики, які особливо зараз збільшуються.

Вичерпна статистика мови на всіх її рівнях потрібна для ефективного застосування в лінгвістиці ідей і методів теорії інформації. Статистика мови потрібна також для обновлення і уточнення по-няття традиційної лінгвістики.

На останньому зупинюєсь конкретніше.

Потирі роки тому я вивчав французьку мову в одного з важливих викладачів в університеті Н. Е. Свірської і в мене залишилась найкраща спогади про цей період. Тоді загальноприйнято була думка про невираженість речі іменників французької мови в закінченні слів. Відомий лінгвіст І. О. Мельчук в праці «Статистика і залежність роду французьких іменників від закінчення» безперечно довів, що ця думка по-милкова, і, отже, треба дещо змінити педагогічну практику в цьому питанні.

Тут дуже до речі надруковані в журналі «Вопросы языкоznания» лист покійного академіка Л. А. Булаховського, в якому він закликав лінгвістів «быть мужественными», якщо становиться так, що після математичної переробки деякі загальноприйняті положення мовознавства виявляються помилковими.

Випадкові статистики мови були в минулому, та вони виконували дуже вузькі завдання, науковий рівень їх був низький через нехтування рекомендаціямі, які може дати галузь математики — мате-

матична лінгвістика.

Лише зараз оформляється цілий

розділ мовознавства — лінгвістична статистика, яка вивчає методи статистичного опису та аналізу фактів мови.

Недавно академік О. М. Колмогоров, говорячи про організацію статистики в мовознавстві, вказував, що «статистика языка должна быть предельно дробной». Це означає, що, наприклад, частотний словник всієї німецької мови обсягом в 11 млн. слів, складений Колмогором, дає набагато менше користі, ніж її можуть дати частотні словники різноманітних галузей даної мови. Колмогоров говорив, що необхідно ретельно збирати всі часткові статистики, які виконуються на місцях. Зразуміло, що такі статистики повинні виконуватись на високому науковому рівні. Цей рівень забезпечує теорія галузевого частотного словника, яка лежить в основі лінгвістичної статистики.

Теорія галузевого частотного словника вирішує цілий ряд питань: що таке частотний словник, як він буде, як вивчається, як використовується і т. д. На жаль, розкрити всі ці питання в газетній статті просто неможливо.

Наявна література з лінгвістики

що не дає в достатній мірі містких

рекомендацій для широкої практичної роботи в цій галузі. Попереду значні труднощі теоретичного характеру і, в першу чергу, вирішується завданням критичної перевірки того, що зроблено за коротку історію розвитку лінгвістичної статистики. Приміром, треба повніше оцінити можливості по-дальшого використання закону Ціпфа, визначити його «місце» в теорії, виявити, наскільки доцільно вивчати статистичні структури текстів, опираючись на виведені емпіричні залежності Гіро, чи можуть бути більш гнучка і компактна основа; викоренити деякі моменти механічного перенесення положень математичної статистики в лінгвостатистику, які мають місце вже в даний момент і т. д.

Але її без широко поставленої практичної роботи цих питань не вирішити. Вирішальну ж роль тут відіграє застосування технічних засобів. З комплексу лічильно-аналітичних машин найбільш корисними для лінгвостатистики виявилися перфоратор і сортувальна машина (вони входять в комплект табулятора). Зараз вони посилено експлуатуються лінгвістами, де це

тільки можливо. Добрий ефект дає робота групою. В цьому випадку перфоратор і сортувальна машина (вони входять в комплект табулятора) зараз вони посилено експлуатуються лінгвістами, де це

тільки один масив, одержаний в результаті сумісної перфорації, дає матеріал для цілого ряду

Пісні життя

Як багато життів недожитих

Загубили воєнні роки.

Землю, наскрізь вогнем

прошиту,

Обіймали навік юнаки.

I над ними в пеклі пожарів,

Де воюнь і дими без кінця,

Незабутні пісні звучали,

На землі залишивши серця.

Для пісень і слова б чудові,

Та солдат не підняв руки,—

У струмочках юнацької крові

Загубились останні рядки...

Вірні друзі поета-солдата

Недописані вірші взяли,

В руки смерті рядків

не віддати,

Що боролися і вели!

Хоч солдату-герою не встati—

Нам щастя життя робить!

Недоспіване — доспівати,

Недолюблена — доломбіти!

Бо над нами мирний,

привітний,

Аркуш неба такий голубий,—

Там слова пісень —

придивіться!

I трикрапкою — голуби...

Над землею з грудей наших

сильних

Незабутніх мелодій ліття,—

I дзвенять у яснім промінні

Безконечні пісні життя!

Владислав НАКАЗНИЙ,
філфак, IV курс.

Героїчне минуле

З великою увагою слухали студенти-історики розповідь Б. Ф. Федяєва, участника громадянської та Великої Вітчизняної війни, у минулому комісара з'єднання, яке брало участь в обороні Одеси. Ветеран розповідав про подвиги воїнів в роки Вітчизняної війни, пристійкість і мужність простих радянських людей, які, не шкодуючи життя, боролись за перемогу над ворогом.

Перед очима постають події героїчного минулого...

...Невелике з'єднання Радянської Армії на 73 дні прикувало до міста 18 гітлерівських дивізій. Радянським воїнам активно допомагало населення міста. Нерідко поряд з молоддю боролись стари і діти.

Робітники заводу ім. Січневого повстання випускали «танки»: звичайні трактори обшивали бронею, і встановлювали на них кулемети. Ці «танки» використовувались в нічних операціях, наводячи жах на ворога.

...В ступу під Одесою загинув смертю хоробрих радянський воїн Іванов, ленінградець, робітник Путілівського заводу. Його тіло знайшли в оточенні десяти ворожих трупів.

А скільки таких прикладів — один проти десяти!

Так боролися радянські воїни за свободу Батьківщини.

НАШ КОР.

— великий ленінський заповіт»,

— ударника комуністичної праці, де-

З сторінок заводської газети

Один з останніх номерів заводської багатотиражки «Пропор Жовтня» (завод ім. Жовтневої революції) майже повністю присвячений теоретичній конференції на тему «Жити й працювати, як вчив Ілліч», яка нещодавно проходила на заводі.

В підготовці конференції, крім

«ЗА НАУКОВІ КАДРИ»

СТОР. 4, 23 ЛЮТОГО 1963 р.

«За научные кадры», орган парткома, ректората, комитета ЛКСМУ и профкома Одесского государственного университета им. И. И. Мечникова, гор. Одесса.

БР 04107.

По турістських тропах

З приходом весни в численному і дружному таборі туристів з'являються перші ознаки бродіння.

До канікул ще добрих 2—3 місяці, а вже дехто із нетерплячих кидає, ніби ненароком: «Непогано було б піти в похід в цьому році в Карпати (на Кавказ, в Карелію і т. д.)». Ці слова піднімають справжню бурю. Говорять всі одразу, жестикуючи так одчайдушно, що це починає загрожувати присутнім. В цілому — східний базар в мініатюрі. Врешті-решт виявляється, що сперечалися даремно, оскільки в принципі всі згодні їхати. Не має значення куди. Б'ють об заклад, запропонуйте туристові поїхати в турпохід на полюс, острови Фіджі, Атагоніо, він, не задумуючись, скаже: «Так», а вже лише потім, пізніше, в душу закрадаються сумніви.

Так і залишиться таємницею, хто із географів восени минулого року, навмисне розтягуючи слова і дивлячись кудесь вбік, промовив звичайне: «Непогано було б піти взимку на...». Останні слова потонули в могутньому хорі голосів. З усіх кінців посыпалися пропозиції, куди «дійсно можна піти».

Спочатку все йшло настільки гладко, що почало нас непокоїти. Лідер туристів Г. Гаркава, блискаючи скельцями окулярів, багатозначно пророкувала, що все ще попереду.

А попереду були аудієнції у декана, в голові профкому, завідомо фізвиховання і навіть у проректора.

І коли наш груповий касир В. Ковалев, ще остаточно не повіривши в щастя, зашелестів новенькими купюрами, одержаними в університетській касі, до Кар-

ся всі. Ніхто не відстав. Це був перший сюрприз. Про другий сюрприз стало відомо, коли колеса поїзда відрахували перші 10 кілометрів. Виявилось, що із 12 чоловік приблизно 10 мають про лижі менше впаде.

Падали всі. В одних число падінь не перевищувало 10, в інших виросло до солідної двозначної цифри.

Починаючи туристам-лижникам нам хочеться дати кілька порад.

Перш, ніж спуститися з гори, спочатку необхідно оцінити свої здібності лижника. І робити це треба вголос, щоб чули товариші. Цим ви наперед себе застрахуєте, якщо ви, спускаючись з гори, впадете (а впадете ви обов'язково), то цим самим ви лише ствердите свою характеристику. Якщо ж вам повезе, і ви, відчайдушно балансуючи руками і вигукуючи з гори. Змагання побудували за занадто спрощеною схемою: хто менше впаде.

Падали всі. В одних число падінь не перевищувало 10, в інших виросло до солідної двозначної цифри.

Починаючи туристам-лижникам нам хочеться дати кілька порад.

Перш, ніж спуститися з гори, спочатку необхідно оцінити свої здібності лижника. І робити це треба вголос, щоб чули товариші. Цим ви наперед себе застрахуєте, якщо ви, спускаючись з гори, впадете (а впадете ви обов'язково), то цим самим ви лише ствердите свою характеристику. Якщо ж вам повезе, і ви, відчайдушно балансуючи руками і вигукуючи з гори. Змагання побудували за занадто спрощеною схемою: хто менше впаде.

Падали всі. В одних число падінь не перевищувало 10, в інших виросло до солідної двозначної цифри.

Починаючи туристам-лижникам нам хочеться дати кілька порад.

Перш, ніж спуститися з гори, спочатку необхідно оцінити свої здібності лижника. І робити це треба вголос, щоб чули товариші. Цим ви наперед себе застрахуєте, якщо ви, спускаючись з гори, впадете (а впадете ви обов'язково), то цим самим ви лише ствердите свою характеристику. Якщо ж вам повезе, і ви, відчайдушно балансуючи руками і вигукуючи з гори. Змагання побудували за занадто спрощеною схемою: хто менше впаде.

Падали всі. В одних число падінь не перевищувало 10, в інших виросло до солідної двозначної цифри.

Починаючи туристам-лижникам нам хочеться дати кілька порад.

Перш, ніж спуститися з гори, спочатку необхідно оцінити свої здібності лижника. І робити це треба вголос, щоб чули товариші. Цим ви наперед себе застрахуєте, якщо ви, спускаючись з гори, впадете (а впадете ви обов'язково), то цим самим ви лише ствердите свою характеристику. Якщо ж вам повезе, і ви, відчайдушно балансуючи руками і вигукуючи з гори. Змагання побудували за занадто спрощеною схемою: хто менше впаде.

Падали всі. В одних число падінь не перевищувало 10, в інших виросло до солідної двозначної цифри.

Починаючи туристам-лижникам нам хочеться дати кілька порад.

Перш, ніж спуститися з гори, спочатку необхідно оцінити свої здібності лижника. І робити це треба вголос, щоб чули товариші. Цим ви наперед себе застрахуєте, якщо ви, спускаючись з гори, впадете (а впадете ви обов'язково), то цим самим ви лише ствердите свою характеристику. Якщо ж вам повезе, і ви, відчайдушно балансуючи руками і вигукуючи з гори. Змагання побудували за занадто спрощеною схемою: хто менше впаде.

Падали всі. В одних число падінь не перевищувало 10, в інших виросло до солідної двозначної цифри.

Починаючи туристам-лижникам нам хочеться дати кілька порад.

Перш, ніж спуститися з гори, спочатку необхідно оцінити свої здібності лижника. І робити це треба вголос, щоб чули товариші. Цим ви наперед себе застрахуєте, якщо ви, спускаючись з гори, впадете (а впадете ви обов'язково), то цим самим ви лише ствердите свою характеристику. Якщо ж вам повезе, і ви, відчайдушно балансуючи руками і вигукуючи з гори. Змагання побудували за занадто спрощеною схемою: хто менше впаде.

Падали всі. В одних число падінь не перевищувало 10, в інших виросло до солідної двозначної цифри.

Починаючи туристам-лижникам нам хочеться дати кілька порад.

Перш, ніж спуститися з гори, спочатку необхідно оцінити свої здібності лижника. І робити це треба вголос, щоб чули товариші. Цим ви наперед себе застрахуєте, якщо ви, спускаючись з гори, впадете (а впадете ви обов'язково), то цим самим ви лише ствердите свою характеристику. Якщо ж вам повезе, і ви, відчайдушно балансуючи руками і вигукуючи з гори. Змагання побудували за занадто спрощеною схемою: хто менше впаде.

Падали всі. В одних число падінь не перевищувало 10, в інших виросло до солідної двозначної цифри.

Починаючи туристам-лижникам нам хочеться дати кілька порад.

Перш, ніж спуститися з гори, спочатку необхідно оцінити свої здібності лижника. І робити це треба вголос, щоб чули товариші. Цим ви наперед себе застрахуєте, якщо ви, спускаючись з гори, впадете (а впадете ви обов'язково), то цим самим ви лише ствердите свою характеристику. Якщо ж вам повезе, і ви, відчайдушно балансуючи руками і вигукуючи з гори. Змагання побудували за занадто спрощеною схемою: хто менше впаде.

Падали всі. В одних число падінь не перевищувало 10, в інших виросло до солідної двозначної цифри.

Починаючи туристам-лижникам нам хочеться дати кілька порад.

Перш, ніж спуститися з гори, спочатку необхідно оцінити свої здібності лижника. І робити це треба вголос, щоб чули товариші. Цим ви наперед себе застрахуєте, якщо ви, спускаючись з гори, впадете (а впадете ви обов'язково), то цим самим ви лише ствердите свою характеристику. Якщо ж вам повезе, і ви, відчайдушно балансуючи руками і вигукуючи з гори. Змагання побудували за занадто спрощеною схемою: хто менше впаде.

Падали всі. В одних число падінь не перевищувало 10, в інших виросло до солідної двозначної цифри.

Починаючи туристам-лижникам нам хочеться дати кілька порад.

Перш, ніж спуститися з гори, спочатку необхідно оцінити свої здібності лижника. І робити це треба вголос, щоб чули товариші. Цим ви наперед себе застрахуєте, якщо ви, спускаючись з гори, впадете (а впадете ви обов'язково), то цим самим ви лише ствердите свою характеристику. Якщо ж вам повезе, і ви, відчайдушно балансуючи рук